

tater fra OECD og EU osv., nej, vi skal være aktive medspillere. Vi skal være med til at sætte dagsordenen for, hvilke værdier og målsætninger der skal være gældende for så vel det danske som et europæisk uddannelsessyn.

De europæiske uddannelsessystemer er jo meget forskellige, og jeg mener ikke, at en ensretning af uddannelserne er en naturlig konsekvens af internationaliseringens udfordringer. Forskelligheden er en ressource, som er vigtig at fastholde. Vi kan noget, som vi også skal byde ud med, og som andre kan lære noget af, lige så vel som vi også kan lære noget af udlandet.

Når det drejer sig om studieafgift fra lande uden for eller fra studerende uden for EU og EØS, så er vi positive over for den del, især hvis den bliver koblet på et stipendium. Men det er dog vigtigt for mig at understrege, at det under ingen omstændigheder må afspejle en udvikling hen imod en eller anden form for harmonisering af europæiske studieafgiftsindstillinger eller af en politik, hvor toneangivende lande som Frankrig, Belgien og Storbritannien simpelt hen skal sætte dagsordenen.

Men alt i alt mener vi, at initiativerne her i redegørelsen er nogle meget vigtige elementer også for nogle fremtidige drøftelser, og som også kan være med til at styrke det danske uddannelsessystem.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Både videnskabsministeren og jeg er utrolig glade for redegørelsen om styrket internationalisering af uddannelserne. Mange tak for debatten og også mange tak for de pæne og anerkendende ord om, at vi for første gang har lavet en samlet strategi for internationalisering af hele uddannelsessystemet.

Globaliseringen foregår uafhængigt af landegrænser. På det globale plan oplever vi en forstærket økonomisk, politisk og kulturel integration. Globaliseringen er med andre ord en proces, som vi kan forholde os mere eller mindre hensigtsmæssigt til.

Kl. 14.50

Den strategi, der skal til for at fastholde de centrale værdier, som vi står for her i Danmark, indebærer også en internationalisering af vores uddannelser. Hertil kommer, at mobiliteten på det internationale arbejds- og uddannelsesmarked allerede er steget markant, og den vil fortsat stige i de kommende år. I år 2000 var der således registreret lidt over halvanden million uden-

landske studerende i OECD's medlemslande, og udviklingen er gået meget stærkt siden.

Og vel skal vore uddannelser først og fremmest tilgodese det danske arbejdsmarkeds behov, men det skal også have værdi som en god platform for at arbejde og læse videre i udlandet. Det skyldes ikke mindst, at danske virksomheder i stigende grad organiserer sig transnationalt. Virksomhedens opgave kan principielt løses, hvor på kloden det skal være, afhængigt af hvor det er mest hensigtsmæssigt, og hvor det er billigst. Derfor vil virksomhederne trække kompetente udenlandske medarbejdere til Danmark, og de vil sende danskere til udlandet for at løse opgaver dér.

Væksten i Danmark afhænger af, om vi kan tiltrække kvalificerede medarbejdere, studerende og forskere på de områder, hvor der er brug for det. Det må der tages højde for i uddannelsessektoren.

For at sige det kort har vilkårene for styringen af uddannelserne ændret sig. Det er nødvendigt at vi tager et opgør med vanetænkning, og at vi tager nogle traditionelle måder at forholde sig til omverdenen på op til kritisk vurdering.

Hvis vi skal fastholde de grundlæggende værdier i vores uddannelsessystem, og hvis vi skal give skoler og institutioner en realistisk chance for at leve op til de ambitiøse mål, som vi har med vores uddannelsessystem, ja, så må vi se de ændringer, som vi løbende foretager, i lyset af lige præcis de udfordringer, vi står over for.

Der er mange aspekter at tage fat på i selve redegørelsen her, men et af de mest iøjnefaldende og fremadrettede temaer er, at vi nu lægger op til, at vi tager den politiske debat om, hvorvidt Danmark kan og bør betale for, at andre landes studerende kan studere gratis i Danmark. Det skal ses i lyset af, at udenlandske studerende nu skal betale for at studere i langt de fleste andre europæiske og oversøiske lande, og det skal også ses i lyset af, at der også i andre lande, som vi samarbejder med, herunder nordiske lande som f.eks. Sverige, er overvejelser om at indføre betaling for studerende, der kommer fra lande uden for EU og EØS.

Betalingsordningen står ikke i kontrast til det faktum, at vi også er særdeles interesserede i at deltage i konkurrencen om at tiltrække andre landes dygtige studerende. Den interesse vil vi tilgodese ved at etablere en stipendieordning med friplads og dækning af leveomkostninger. Stipendierne skal være målrettet til studerende,